

"Štajerc" izhaja vsaki petek, daturan z dnevnem naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko po 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštnine. Naročino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srčen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 6.

V Ptuju v nedeljo dne 6. februarja 1910.

XI. letnik.

Ljudski škodljivci!

Prvaški poslanci hočejo deželni zbor razbiti! — Gospodarsko delo preprečeno! — „Švindlerji“ in „komedijsanti“.

Kakor znano, so prvaški poslanci pod načelstvom dr. Šušteršiča svoj čas preprečili delo v državnem zboru, pustili dežele v dolgih in škodovali s tem grozovito vsemu ljudstvu. Razburjenje nad tem brezvestnim činom še ni ponehalo in že se poroča o drugem brezvestnem činu, se poroča o političnemu zločinu prvaških poslancev. Isto igro kakor v državnem uresničili so tudi v Štajerskem deželnem zboru. Pričeli so pretekli torek z obstrukcijo, to se pravi: prvaški poslanci ne pustijo deželni zbor delati...

Kmetje, ljudstvo, vsi, ki plačujete krvave davke, — ali veste kaj to pomeni? Prvaški poslanci ne pustijo, da bi deželni zbor sklenil tiste postave, kiso vam v korist! Oni ne pustijo, da bi se vam dalo podpora, ki jih zahtevate, oni hočejo zaradi politične hujškarije vse uničiti, kar je vstvarilo delo pametnih mož...

Dr. Korošec,
Dr. Kukovec,
Dr. Benkovič,
Dr. Verstovšek,
Ozmeč,
Meško
Pišek
Novak
Terglav
Robič
Vrečko
Roškar

to so imena teh ljudi, ki vam ne privoščijo ničesar, ki hočejo, da bi vi še naprej trpeli v revčini...

Kmetje, vstanite kot en mož in povojte tem prvaškim poslancem svoje mnenje!

Preč s tistimi, ki nam škodujejo!

Luftbalon R 1910 — na pustni torek.

(Po resnični dogodki.)

Odborniki vseki posojilnici nekje na širinem svetu (pa ne na Štajerskem) sedijo v potu svojega obraza okoli velike misi v posvetovalni dvorani in se pečajo z rešitvijo dospelič profenj in drugih vlog.

Ze precej aktov se je v kratkem času rešilo in že preletni predsednik komaj dospe, nove prošnje predlagati; ko bi šlo vse tako v istem redu, rešilo bi se lahko nad sto profenj v eni urri. Ali v tej drugači imenitni družbi je bil eni nebodigatreba prisoten, to je šele pred kratkim privrzdani vaški urmahrer: temu kerku, ki sploh v tako imenitno družbo ne paše, ni prav nič prav, če vse kritizira in danes še posebno je nekako občutljiv.

Gre se ravno za dovolitev vednjega posoja, kojega želi neki mestni špekulant na svojo v bližini vasi na nekem griču ležeč, »solnčno uro«, da bi se iste lajše znebil.

Vaški ūlmastar, kateri je solnčno uro cenil, prav toplo priporoča, da se posojo v naprošeni visokosti dovoli, ker pa urmahrer z glavo odkimavljiv, ga ūlmastar takoj ošteje, češ ali dvomil ti buti morda na

Zadnjo poročilo: Slovenski prvaški poslanci so sklenili, da nadaljujejo z obstrukcijo. To se pravi: z apravljal bodejo še nadalje čas deželne zbornice. Pomilati se mora, da čaka cela vrsta postav rešitve. Zlasti zadeve, ki se tičejo podporo kmetov in prepotrebnih železnic se vsled prvaškega nastopanja ne more rešiti. Nadalje je treba tole pomisliti: vsak dan deželnozbornice seje košta davkopalčevalce 1000 krov. Prvaški poslanci vzamejo torej z vsakim dnevom tisoč krov iz naših žepov! In vse to za politiko! Vse zaradi lahkomiselnosti ter brezvestnosti! Ljudstvo, predrami se! Kmetje, zberite se in protestirajte odločno!

Svoji k svojim!

Nosili bi vodo v Dravo, ako bi ponavljali pomen te besede. Vsakdo raznemu dandanes geslo „Svoji k svojim“ — eden na ta nadin, dragi zopet na drugačen nadin. Izpregovoril je to besedo najprve češki vojvoda Palacký, ki je dejal: „Svoji k svojim, ali vedno pošteno!“ Naši pravki seveda so takoj videli, da je ta Palackýjeva beseda predloga in — prepoštena. In zato so ji svoječljivo odrezali zadnji konec („ali vedno pošteno“) ter obdržali edino začetno besedo: „Svoji k svojim... Poštenost so pravki na Slovenskem odrezali tej češki besedi...

„Svoji k svojim“ ... Dobro! Posluhajmo, kaj pravijo zagovorniki te besede. „Svoji k svojim pomeni“ — tako trdijo pravki — „da naj Slovenci vso svoje potrebštine le pri Slovensah krijejo, da naj slovenski kmet svoj denar edino slovenskemu trgovcu nosi, da naj Slovenc edino k slovenskemu advokatu, duhovniku, trgovcu, fabrikantu, uradniku hodi“ ... Dobro, iz statisti slovenskega narodnjaka se da ta nazor zagovarjati. Ali odgovor na to zahtevo narodnjakov more biti le ta-le: slovenski trgovci, obrtniki, fabrikant in advokat morajo biti tudi najboljši in cenejši za slovenskega kmeta! Ako krije slovenski kmet svoje potrebštine edino pri Slovencih, no, potem morajo ti Slovenci zanj tudi naj-

moji zmožnosti kot strokovnjak v centri solnčnih ur? Zastonj ugovarja urmahrer, da drugi enaki zavodi na solnčne ure nič ne dajo. Ves razburjen v togoten gleda naš urmahrer enomerno na kup aktov, tako da se mu kar lasi ježijo, in ko bi se ne bal, da ga zaprejo v »Gemeindekotter«, bi gotovo udaril v svoji sveti jezi z fuljavo svojo pestjo po mizi, da bi dal duška svoji jezi. Kajti ūlmaster je zviral, solnčna ura se bo obremenila in mestni špekulant dobi zaščiteno posojo. Seja je končana, gospodje se razidejo; tudi naš urmahrer ūlmaster gresta, nazrazen, pa brez da bi si podala roko, brez da bi se poslovila z narodnim »Na zdru«; ona samo gresta, vsak svojo pot.

Urmahrer te seje ni mogel pozabiti, tuhatal in tuhatal je, ni mogel celo spati ne, solnčna ura in dovoljeno posojo, ūlmaster in strokovnjak, to vse mu ni šlo skup, vedno globlje se je zamislil in sprevidel, da je prav za prav več gnijilega v »mestu Ninive« — sklenil je vse to popraviti, pa se ni mu posrečil, postal je vedno bolj tuhen. Končno je izpraznil natanko svojo vest in uvidel je, da je sokriv; napravil je dolgo spoved na uho poštevšega starega predsednika in končno — v pomirje lastne vesti — izstopil — iz ebdora. Nad ubogi urmahrer si je pa s tem korakom nakopal ravno toliko sovražnikov,

cenejši in najboljši biti. Kajti škandal bi vendar bilo, ako bi gotovi Slovenci iz „narodnjaštva“ profit in kseft delali ...

Ja, ja, škandal, grdi škandal bi to bilo! Ali žalibog, da moramo tole nepobitno dejstvo omeniti: Vsi tisti, ki so doslej takoj glasno trobili geslo „Svoji k svojim“, bili so v resnici najgrši oderuh i in najhudobnejši izsesalci slovenskega ljudstva!!! Beseda ta je ojstra in vendar resnična! Vse brezobzirno gibanje, ki je pod gesлом „Svoji k svojim“ zaslovelo po Slovenskem, ni bilo drugač, nego najpodlejša in najgrša jutro v skakalni reklema ...

Mi vremo to glavno obdolžitev prvaštvu v obraz! Ali mi ne trdimo in obdolžimo samo, marveč mi hočemo tudi dokazati!

O prvaško-političnem duhovnikih ne bodemo govorili. Ti ljudje so tako „narodni“, da slovenski kmetom za poroke, krsti in pogrebe 10 krat toliko računajo, kolikor bi po postavi računati smeli. Teci ljudem je vse prostlo. Beseda „Svoji k svojim“ so si valed tega prestavili v drugo: „Tvoje k mojim!“ ... Poleg politiknjic farjer stojijo med voditelji slovenskega ljudstva prvaški advokati! Ti slovenski advokati so vedno prvi, kadar je treba tuliti geslo „Svoji k svojim“. Mi smo že na podlagi javnih dokazov ofitali raznina prvaškim advokatom, da 2 krat, 3 krat več računijo, nego bi smeli! Očitali smo to dr. Brejcu v Celovcu, dr. Benkoviču v Celju, dr. Brumenu v Ptuju itd. Nobeden teh poštenjakov ni niti meznica ganil, da bi si opral čast! Nobeden nas ni tožil! Toj je gotovo res, kar smo pisali. V današnji številki dokazujemo prvaškemu advokatu dr. Pipušu, da za navadne pogodbe še enkrat toliko računi kakor bi to smeli. In tudi dr. Pipuš nas ne bede tožil, ker dobro ve, da je res, kar pišemo ... Takim prvaškim advokatom velja torej geslo „Svoji k svojim“ le zato, da čim več računijo ... In ako se kdo proti temu pritozi, no, potem se mu zna tako zgoditi, kakov tistem slovenskemu kmetu v Slov. Graden, katerega je njegov lastni advokat siloma iz sodnijske dvorane vrgel ... Oj kmetje,

nego je štel poprej prijateljev — ūlmajster je zopet grijal, — kot bistrejši na umu premagal je nemirnega duha urmahrja, na celi črti, brez da bi nekoliko k'atkovidni urmahrer to zapazi. Šeleko je v mestnih cajtengah bral, ko je tam črno na belo stalo, da je on — urmahr — lump — odpadnik — izdajalec — judek — potem šele si je obrisal precej zamazane ofale in zdaj je zapazil, da so ga mogočniji iz človeške družbe izbenili, ja da mu je celo v cajtengah zatugano, da jih bo pri prvi priljki doblj po narodni njegovi butici — in to vse zavoljo te preimenjane solnčne ure ... Ves preplačen urmahrček hitro izstopi iz vseh narodnih in drugih društev, odloči častna mesta v vsešem »Kegelklubu«, kjer je bil »Aufsetzer«, pri »Eislaufvereinu«, kjer je bil »Oberschlittschuh-Aoschnaller« itd. in sklene, ker si ni živiljna svest, odrajali — ju odrajati — prej ko mogče. Ker pa ima siromak precej veliko obitelji, kupil je pri valkem kramarju 10 metrov tintuba, v bližini tovarni nekaj flaš »Električ« in dela sedaj z svojo »ta staro« — Luftbalon, da bo prej ko mogoče odplovil. — Upamo, da — ako ostane vreme ugodno — naš urmahr z vsemi svojimi na pustni torek stopi v »Luftbalon R 1910« in z jezni pogledom na bližino »solnčno uro« odploveva za — vedno!

Boshafer Kerl.